

НАЦЫЯНАЛЬНЫ ПОЛАЦКІ
ГІСТОРЫКА-КУЛЬТУРНЫ МУЗЕЙ-ЗАПАВЕДНІК

**ВЫДААНІ
ЧАСОЎ
ВЯЛІКАЙ
АЙЧЫННАЙ
ВАЙНЫ
У МУЗЕЙНЫМ
ЗБОРЫ
НПГКМЗ**

КАТАЛОГ

**ВЫДАННІ
ЧАСОЎ
ВЯЛІКАЙ
АЙЧЫННАЙ
ВАЙНЫ
У МУЗЕЙНЫМ
ЗБОРЫ
НПГКМЗ**

КАТАЛОГ

**Друкуецца па рашэнню павукова-метадычнай рады
НПГКМЗ**

Складальнік: І.Я. Песіна
вядучы навуковы супрацоўнік

**Выданні часоў Вялікай Айчыннай вайны
у музейным зборы НПГКМЗ (каталог). –**
Полацк: НПГКМЗ, 2007. – 45 с:іл.

Набор і макет выкананы на выдавецкім комплексе НПГКМЗ
Камп'ютэрнае макетаванне: навукова-інфармацыйны аддзел

ВЫДАННІ ЧАСОЎ ВЯЛІКАЙ АЙЧЫННАЙ ВАЙНЫ У МУЗЕЙНЫМ ЗБОРЫ НПГКМЗ

Кнігі, газеты, часопісы, лістоўкі, плакаты ваеннага часу, надрукаваныя на грубай і зараз ужо крохкай паперы, сціплыя на погляд (пераплёты часта змяняліся шэрай, невыразнай вокладкай; ў іх амаль няма ілюстрацый), адзначаныя імкненнем да прадуманай спрошчанасці, перажылі час, нагадваючы сучаснікам і нашчадкам аб смяротным баі «не дзеля славы, дзеля жыцця на зямлі», аб тым, як народ адстаяў гонар і годнасць дзяржавы.

Кнігі мабілізоўвалі намаганні народа на адпор ворагу, адлюстроўвалі справядлівы вызваленчы характар вайны. Галоўнае месца належыла ваеннай кнізе (40 працэнтаў усёй кніжнай прадукцыі краіны). Выдадзеныя у Ваенным выдавецтве кнігі не залежваліся на паліцах. З друкаваньня адразу накіроўваліся на франты дзеючых армій, накіроўваліся як тэрміновы груз, як пісалі ў службовым данясенні: «Наравне са снарадамі». Кнігі выдаваліся у найкарацейшыя тэрміны. З 1941 па 1945 г. толькі Ваеннае выдавецтва надрукавала 22 з лішкам тысяч назваў кніг, брашур, лістовак і плакатаў агульным накладам больш за тры мільёны адзінак. Гэта была ваеннапалітычная літаратура, працы па вайнавай тэорыі, ваеннай тэхніцы, ваенна-гістарычныя, мемуарныя і мастацкія выданні, якія садзейнічалі выхаванню савецкіх воінаў у духу адданасці Радзіме, вернасці вайсковаму абавязку. Для савецкіх людзей кніга была неабходнасцю. Да кнігі звярталіся, яна вучыла змагацца і працаваць. Вялізарную ролю ў патрыятычным выхаванні выконвала мастацкая літаратура. Выключна важнае значэнне мела палітычная кніга. Падчас вайны выйшла 1,7 млрд. экз., у тым ліку звыш 216 млн. экз. грамадскапалітычных выданняў, 273 млн. экз. мастацкай і дзіцячай літаратуры.

Каталог выданняў часоў Вялікай Айчыннай вайны (1941-1944 гг.) з музейнага збору Нацыянальнага Полацкага гісторыка-культурнага музея-запаведніка ўключае кнігі і брашур, якія выходзілі на тэрыторыі СССР, у т. л. на Беларусі, а таксама выданні акупацыйнага друку.

У гады фашысцкай акупацыі народная гаспадарка Беларусі

панесла вялікія страты. Нямецкія варвары паўсюдна знішчалі школы, інстытуты і культурныя установы. У цяжкім становішчы апынуліся і выдавецтвы. Яны павінны былі перабудаваць сваю работу на ваенны лад. Задача заключалася ў тым, каб пры рэзка скарачаных матэрыяльных рэсурсах, пры значна меншай колькасці работнікаў хутка і добра абслугоўваць кнігай, брашурай, лістоўкай, плакатам патрэбы фронту і тылу.

Не спынялася ў гады Вялікай Айчыннай вайны дзейнасць Дзяржаўнага выдавецтва БССР. У кастрычніку 1942 г. ЦК КП(б)Б прыняў пастанову аб аднаўленні работы гэтага выдавецтва. Яно было перайменавана ў выдавецтва ЦК КП(б)Б «Савецкая Беларусь» з месцазнаходжаннем у Маскве. У 1943 г. было прынята рашэнне аб перайменаванні выдавецтва ЦК КП(б)Б «Савецкая Беларусь» у Дзяржвыдавецтва БССР.

Для работы ў выдавецтве былі накіраваны беларускія пісьменнікі: Кандрат Крапіва – у якасці галоўнага рэдактара, Пятро Глебка – у якасці рэдактара мастацкай літаратуры і Ілля Гурскі – у якасці рэдактара палітычнай літаратуры.

Ужо ў 1943 годзе выдавецтва выпусціла серыю брашур аб Героях Савецкага Саюза – беларусах Ціхане Бумажкове, Міхаіле Сільніцкім, Льве Даватару і інш., 9 нумароў «Блакнота агітатара-партызана», а таксама 3 нумары часопіса «Партызанская дубінка». Масавымі тыражамі быў выдадзены шэраг твораў мастацкай літаратуры беларускіх пісьменнікаў. На працягу 1943 г. выдавецтва выпусціла 42 назвы кніг і брашур аб'ёмам 115 аўтарскіх лістоў, тыражом 822000 паасобнікаў.

У 1943 годзе у Ташкенце выйшлі асобныя выданні Акадэміі навук БССР.

Кнігі і брашуры выходзілі і на акупіраванай тэрыторыі. З вялікай цікавасцю чыталі партызаны і насельніцтва выпушчаны друкарняй случкай падпольнай газеты «Народны мсцівец» зборнік вершаў А. Астрэйкі «Случкі пояса». У зборнік увайшлі вершы, напісаныя беларускім паэтам у тыле ворага.

У складаных умовах былі выдадзены таксама зборнікі вершаў і песень паэтаў-партызан В. Сабліна «Мсціўцы», Л. Амбаха «Партызанская зорка», Я. Мрамарава «Бессмяротны савецкі народ», А. Міхайлава «Паэзія вайны», В. Кулікова «Ім тут не быць», «Зборнік песень і частушак аб Вялікай Айчыннай вайне», зборнікі вершаў А. Сядова, М. Шляхценкі, П. Русава, Д.

Пракапчука і інш.

Выданні акупацыйнага друку, якія выпускаліся нямецкай цывільнай і ваенай адміністрацыяй, беларускімі легальнымі арганізацыямі і фарміраваннямі на акупіраванай нямецка-фашысцкімі захопнікамі тэрыторыі Беларусі выкарыстоўваліся гітлераўцамі як важны сродак прапаганды сваіх поглядаў, забеспячэння эфектыўнасці кіравання захопленымі тэрыторыямі, лаяльнасці мясцовага насельніцтва, барацьбы з партызанскім рухам і ўплывам камуністычнай ідэалогіі.

Выпускам газет, часопісаў і кніг на беларускай мове займалася створанае ў ліпені 1941 года «Краёвае выдавецтва «Менск» (у сакавіку 1942 г. пераўтворана ў таварыства з абмежаванай адказнасцю «Прэсавое выдавецтва Менск»). У 1942 г. кнігавыдавецкія функцыі перададзены «Выдавецтву падручнікаў і літаратуры для моладзі ў Менску» Дзейнасць выдавецтваў кантралявалася галоўным аддзелам палітыкі генеральнага камісарыята Беларусі і ваенай цэнзурай. Выданні распаўсюджваліся праз спецыялізаваныя крамы, сетку кур'ераў, аддзелы прэсы, прапаганды, культуры гебітскамісарыятаў і гарадскіх упраў.

На працягу 1941-1944 гг. на тэрыторыі Беларусі выходзіла каля 100 легальных перыядычных выданняў.

У прапагандысцкай дзейнасці шырока выкарыстоўваліся плакаты (выпускаліся за межамі Беларусі) і лістоўкі (друкаваліся на тэрыторыі рэспублікі). У 1941-44 гг. толькі ваеннымі ўладамі на тэрыторыі Беларусі было распаўсюджана каля 900 лістовак (кожная тыражом ад 5 да 100 тыс. экзэмпляраў).

За час акупацыі выдадзена больш за 50 назваў кніг і брашур на беларускай мове. Сярод іх творы гістарычнай і гісторыка-культурнай тэматыкі, зборнікі фальклору, паэзіі, прозы, літаратура па мовазнаўству, педагогіцы, рэлігіі, брашуры ў перакладзе з нямецкай мовы, якія прапагандавалі ідэалогію і палітыку гітлераўскай Германіі, антысталінская, антыбальшавіцкая, антысеміцкая літаратура.

Калекцыя кніжных выданняў часоў вайны у фондах НПГКМЗ невялікая па колькасці, налічвае 43 паасобнікі. Асноўную частку калекцыі складаюць кнігі і брашуры з бібліятэкі вядомага беларускага журналіста Алеся Матусевіча (29 паасобнікаў), прадстаўлены таксама выданні з асабістых фондаў вядомага

полацкага ўрача, ўдзельніка партызанскага руху на Полаччыне Н. Лекаха (2 паасобнікі) і настаўніка, краязнаўца М. Маніса (1 паасобнік).

Каталог складаецца з 3 раздзелаў: **«Выданні на беларускай мове», «Выданні на рускай мове», «Выданні акупацыйнага друку»**, у якіх матэрыялы сфарміраваны па алфавітным прынцыпе.

Бібліяграфічнае апісанне ў каталогу складаецца з наступных частак:

а) імя і прозвішча аўтара (калі ў выданні называецца псеўданім, то ў апісанні пасля яго падаецца ў дужках сапраўднае імя і прозвішча), назва кнігі;

б) выдавецтва, друкарня, месца, год выдання;

в) колькасць старонак;

г) склад выдання паводле зместу;

д) памеры;

е) асобныя адзнакі (наяўнасць пячатак, надпісаў і г.д.);

ж) захаванасць;

з) уліковы нумар.

ВЫДАННІ НА БЕЛАРУСКАЙ МОВЕ

1. Беларускія народныя песні. Складальнік Б. Ярустоўскі.

Галоўнае Палітычнае Упраўленне Чырвонай Арміі.
Ваеннае Выдавецтва Народнага Камісарыята Абароны.
Друкарня «Известий», г. Масква.
Масква, 1944. 31 с.
14,1x10,5 (20,7) см.
3 калекцыі Алеся Матусевіча.

Здавальняючая. Пажоўкласць паперы, загібы вуглоў, плямы,
забруджванне.
КП7-3720/37

2. Беларусь была і будзе Совецкай.

Першы і другі антыфашысцкія мітынгі прадстаўнікоў беларускага народа.

Выдавецтва ЦК КП (б) Б «Советская Беларусь».

Друкарня «Известий», г. Масква.

Масква, 1943. 55 с.

Склад:

1) Першы антыфашысцкі мітынг, с. 5-26;

2) Другі антыфашысцкі мітынг, с. 27-54;

3) змест, с. 55.

22,8x14,5 (28,9) см.

3 калекцыі Алеся Матусевіча.

На тытульным лісце, старонках 17, 54 прамавугольны штамп бібліятэкі газеты «Советская Беларусь».

Здавальняючая. Пажоўкласць паперы, загібы вуглоў, плямы, забруджванне.

КП7-3720/25

3. Крапіва Кандрат. Герой Савецкага Саюза Міхаіл Сільніцкі.

Рэдактар І. Гурскі.

Выдавецтва ЦК КП (б) Б «Савецкая Беларусь».

Друкарня «Известий», г. Масква.

Масква, 1943. 23 с.

13,5x10,0x0,5 (19,5) см.

3 калекцыі Алеся Матусевіча.

Здавальняючая. Пажоўкласць паперы, загібы вуглоў, плямы, забруджванне.

КП8-4343/24

4. Кучар Алесь (Айзік Евелевіч). На партызанскай зямлі.

Выдавецтва ЦК КП (б) Б «Совецкая Беларусь».

Друкарня «Известий», г. Масква.

Масква, 1943. 63 с.

Склад:

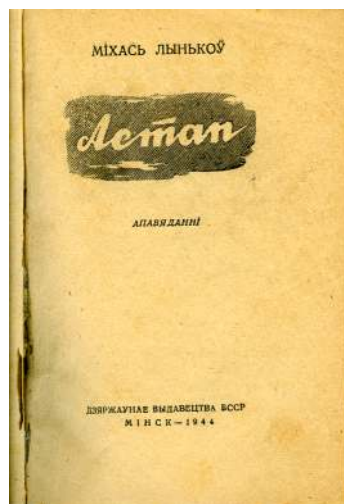
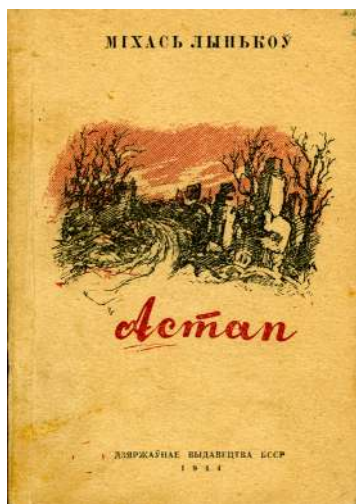
- 1) Родныя мясціны, с. 3-8;
- 2) Бацька Мінай, с. 9-15;
- 3) «Артылерыя, агонь», с. 16-22;
- 4) «У атрадзе Аляксея і Данілы», с. 23-30;
- 5) «Песня», с. 30-33;
- 6) «Не лезьце ў наш партызанскі край», с. 34-38;
- 7) «Пан упраўляючы», с. 39-43;
- 8) «Анатоль Кірылаў», с. 44-49;
- 9) «Расказ маці», с. 50-52;
- 10) «Беларусь ваюе!», с. 53-61;
- 11) змест, с. 63

14,3x10,0x0,8 (20,5) см

З калекцыі Алеся Матусевіча

Здавальняючая. Пажоўкласць паперы, загібы вуглоў, надрывы старонак, плямы, забруджванне.

КП8-4343/62

**5. Лынькоў Міхась (Міхаіл Ціханавіч).
Астап. Аповяданні.**

Дзяржаўнае выдавецтва БССР.

Друкарня ім. Сталіна.

Мінск, 1944. 197 с.

Склад:

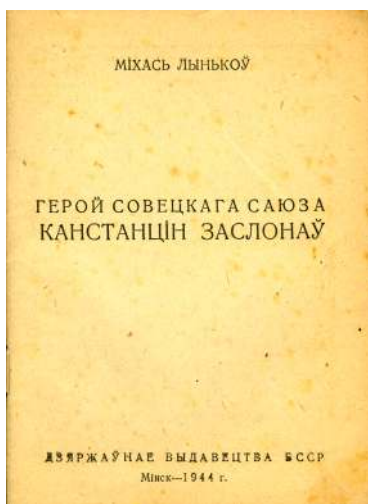
- 1) Васількі, с. 3-10;
- 2) Дзіцячы башмачок, с. 11-30;
- 3) Ірына, с. 31-42;
- 4) Салют, с. 43-72;
- 5) Пацалунак, с. 73-104;
- 6) Кавалак хлеба, с. 105-116;
- 7) Недапетыя песні, с. 117-132;
- 8) Вяселле, с. 133-140;
- 9) Дзед Аўсей і Палашка, с. 141-154;
- 10) Насустрач жыццю, с. 155-174;
- 11) Астап, с. 175-196;
- 12) змест, с. 197.

14,0x10,0x1,3 (18,5) см.

3 калекцыі Алесея Матусевіча.

Здавальняючая. Пажоўкласць паперы, загібы вуглоў, надрывы старонак, плямы, забруджванне.

КП7-3720/39

**6. Лынькоў Міхась (Міхаіл Ціханавіч).
Герой Савецкага Саюза Канстанцін Заслонаў.**

Дзяржаўнае выдавецтва БССР.

Друкарня ім. Сталіна.

Мінск, 1944. 62 с.

13,5x10,0x0,5 (19,5) см.

З калекцыі Алеся Матусевіча.

Здавальняючая. Пажоўкласць паперы, страта фрагментаў,
загібы вуглоў, надрывы старонак, плямы, забруджванне.

КП8-4343/26

7. Нічога не забудзем, нічога не даруем.

Дакументы аб зверствах нямецкіх акупантаў на Беларусі.

Зборнік 1.

Склаў В. Стальноў.

Выдавецтва ЦК КП (б) Б «Савецкая Беларусь».

Друкарня «Известий», г. Масква.

Масква, 1943. 36 с.

Склад:

- 1) Нічога не забудзем, нічога не даруем, с. 3-5;
- 2) Масавае знішчэнне мірнага савецкага насельніцтва, с. 6-17;
- 3) Злачынства фашыстаў у Мехаўскім раёне (акты), с. 18-23;
- 4) Зверства немцаў у Расонскім раёне (акты), с. 24-30;
- 5) Жудасная расправа гітлераўцаў над калгаснікамі Пышнянскага сельсавета (акт), с. 31-32;
- 6) Крывае свавольства акупацыйных улад у Беларусі (вытрымкі з загадаў нямецкага камандавання), с. 33-35;
- 7) змест, с. 36.

20,5x14,0x0,3 (28,5) см.

Здавальняючая. Вокладка адарвана, страта фрагмента вокладкі, пажоўкласць паперы, надрывы старонак, плямы, забруджванне.

КУЧПІ-1470

8. Панамарэнка П. К. Партызанскі рух у Вялікай Айчыннай вайне.

Выдавецтва ЦК КП (б) Б «Совецкая Беларусь».

Друкарня «Известий», г. Масква.

Масква, 1943. 128 с.

Склад:

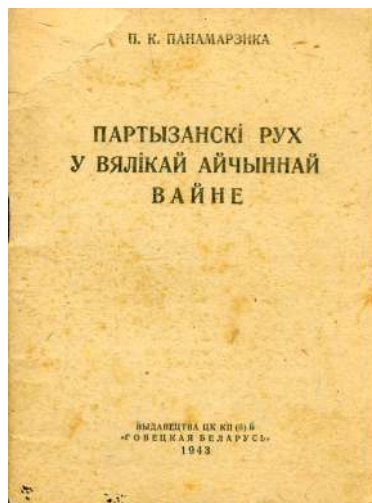
- 1) Партызанскі рух у Вялікай Айчыннай вайне, с. 5-40;
- 2) Разгараецца полымя партызанскай вайны у Беларусі, с. 41-50;
- 3) Беларускі народ у барацьбе з нямецкімі акупантамі, с. 51-60;
- 4) Партызанскі рух у тыле ў немцаў, с. 61-78;
- 5) Беларусь змагаецца, с. 79-88;
- 6) Няма і не будзе немцам жыцця на беларускай зямлі, с. 89-93;
- 7) Партызанская вайна ў Беларусі, с. 94-110;
- 8) Партызанская вайна ў тыле ворага, с. 111-127;
- 9) змест, с. 128.

14,7x10,2x0,8 (20,5) см.

З калекцыі Алеся Матусевіча.

Здавальняючая. Пажоўкласць паперы, загібы вуглоў, надрывы старонак, плямы, забруджванне.

КП8-4343/46

9. Панамарэнка П. К.

Партызанскі рух у Вялікай Айчыннай вайне.

Выдавецтва ЦК КП (б) Б «Совецкая Беларусь».

3-ця друкарня «Красный пролетарий» трэста «Полиграфкнига».

Масква, 1943. 38 с.

14,7x10,2x0,8 (20,5) см.

3 асабістага фонду М. Маніса.

Здавальняючая. Пажоўкласць паперы, загібы вуглоў, надрывы
старонак, плямы, надпісы алоўкам чырвонага колеру,
забруджванне.

КП14-11514

10. Стаховіч Аляс.

Шумяць лясы. Аповесць.

Дзяржаўнае выдавецтва БССР.

3-я друкарня «Красный пролетарий» трэста «Полиграфкнига»
пры СНК РСФСР.

Масква, 1944. 94 с.

16,5x11,0x0,8 (22,0) см.

З калекцыі Аляся Матусевіча.

Здавальняючая. Пажоўкласць паперы, загібы вуглоў, плямы,
забруджванне.

КП8-4343/23

11. Трэці Ўсеславянскі мітынг у Маскве 9 мая 1943 г.

Дзяржаўнае выдавецтва БССР. Усеславянскі камітэт.

Рэдактар П. Глебка.

3-я друкарня «Красный пролетарий» трэста «Полиграфкнига» пры СНК РСФСР.

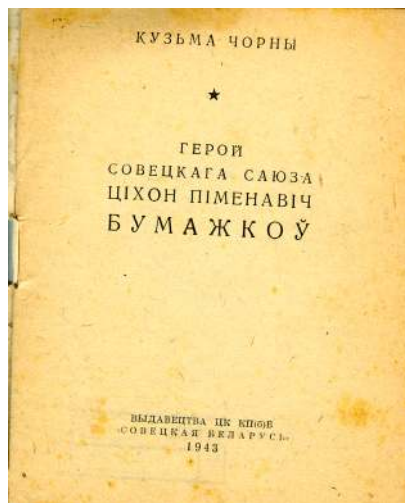
Масква, 1944. 123 с.

19,6x12,8x0,8 (24,0) см.

З калекцыі Алеся Матусевіча.

Здавальняючая. Пажоўкласць паперы, загібы вуглоў, плямы, забруджванне.

КП8-4344/87

12. Чорны Кузьма.

Герой Совецкага Саюза Ціхон Піменавіч Бумажкоў.

Рэдактар І. Гурскі.

Выдавецтва ЦК КП (б) Б «Совецкая Беларусь».

Друкарня «Известий», г. Масква.

Масква, 1943. 31 с.

13,3x10,0x0,8 (20,5) см.

З калекцыі Алеся Матусевіча.

Здавальняючая. Пажоўкласць паперы, загібы вуглоў, надрывы старонак, плямы, забруджванне.

КП8-4343/25

ВЫДАННІ НА РУСКАЙ МОВЕ

1. Ахутин М. Н.

Военно-полевая хирургия.

Учебное пособие для медицинских высших учебных заведений.

Пад рэдакцыяй Е.І. Смірнова , В.С. Левіта.

Другое выданне, выпраўленнае і дапоўненае.

Выдавец Галоўнае ваенна-санітарнае упраўленне

Чырвонай Арміі.

Дзяржаўнае выдавецтва медыцынскай літаратуры «Медгиз».

Масква, 1942. 400 с., 133 малюнка.

Склад:

- 1) предисловие, с. 1-2;
- 2) от редакции, с. 3-4;
- 3) предисловие ко 2-му изданию, с. 5-8,
- 4) основное содержание, с. 9-400.

22,7х15,0х3,7 (33,2) см.

На тытульным лісце штамп «Из книг заслуженного врача БССР
Лекаха Наума Семеновича».

Здавальняючая. Страта апошніх старонак, пажоўкласць паперы,
загібы вуглоў, надрывы старонак, плямы, забруджванне.

КП12-7035/18

**2. Бажов Павел.
Сказы о немцах.**

Выдавецтва «Правда».

Друкарня газети «Правда» ім. Сталіна.

Москва, 1944. 59 с.

16,0x13,0x0,6 (26,5) см.

З калекцыі Алеся Матусевіча.

Здавальняючая. Пажоўкласць паперы, загібы вуглоў, надрывы старонак, плямы, забруджванне.

КП8-4343/60

3. Вульф Е. В.

Историческая география растений.

История флор земного шара.

Выдавецтва АН СССР.

1-я узорная друкарня трэста «Полиграфкнига» пры СНК РСФСР.
Масква-Ленінград, 1944. I–XIX, 546 с.

Склад:

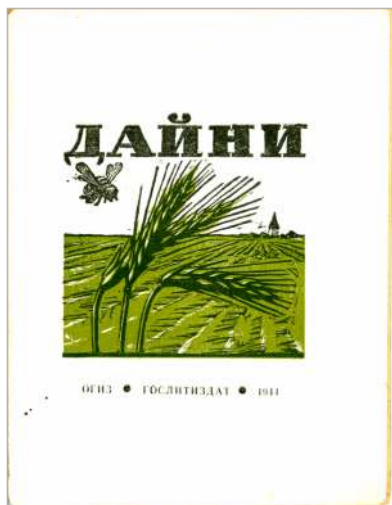
- 1) Липшиц С. Ю. «Евгений Владимирович Вульф, как ботаник», с. III–VIII;
- 2) Список трудов Е. В. Вульфа, с. IX–XIX;
- 3) предисловие, с. 3–4;
- 4) введение, с. 5–10;
- 5) основное содержание, с. 10–545;
- 6) оглавление, с. 546.

26,0x17,8x3,5 (38,0) см.

На тытульным лісце штамп Смаленскай абласной бібліятэкі.

Здавальняючая. Пажоўкласць паперы, загібы вуглоў, надпісы, плямы, забруджванне.

КДФ4-1764/261

4. Дайні. Песни латышского народа.

Пераклад А. Глоба.

Дзяржаўнае выдавецтва мастацкай літаратуры.

2-я друкарня выдавецтва «Московский большевик».

Масква, 1944. 47 с.

Склад:

1) прадисловіе Я. Судрабкаліса, с. 5-10;

2) асноўнае зместнае с. 11-46;

3) аглавліненне, с. 47.

13,8x10,6x0,2 (21,0) см.

Здавальняючая. Пажоўкласць паперы, загібы вуглоў, плямы, забруджванне.

КДФ4-1772/221

**5. Данилевский В. В.
Александр Невский.**

Дзяржаўнае выдавецтва палітычнай літаратуры.

Друкарня выдавецтва «Уральский рабочий».

Свярдлоўск, 1942. 31 с.

13,6x10,8x0,2 (21,0) см.

Здавальняючая. Пажоўкласць паперы, загібы вуглоў, драпіны,
надпісы, плямы, забруджванне.

КДФ4-1773/459

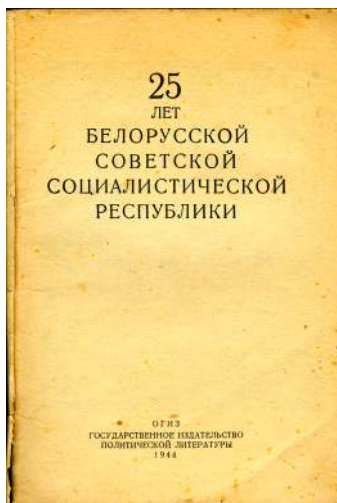

**6. Данилевский В. В.
Димитрий Донской.**

Серия «Великие борцы за Русскую землю».
Дзяржаўнае выдавецтва палітычнай літаратуры.
Друкарня імя Мягі трэста «Полиграфкнига».
Куйбышаў, 1942. 20 с.
19,8x12,7x0,1 (25,3) см.

Здавальняючая. Пажоўкласць паперы, загібы вуглоў, драпіны,
плямы, забруджванне.

КДФ4-1773/458

7. «25 лет Белорусской Советской Социалистической Республики».

Дзяржаўнае выдавецтва палітычнай літаратуры.

1-я узорная друкарня трэста «Полиграфкнига» пры СНК РСФСР.

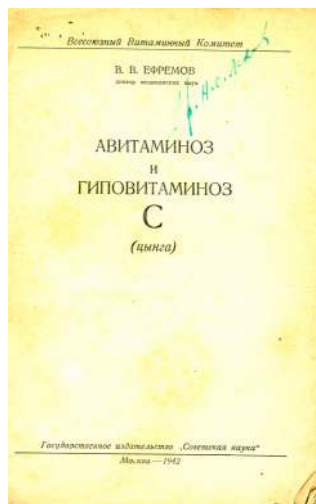
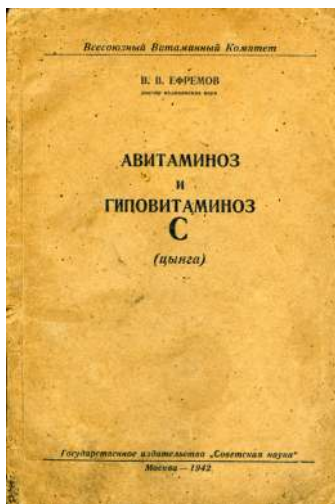
Масква, 1944. 96 с.

19,5x13,0x0,5 (26,5) см.

3 калекцыі Алеся Матусевіча.

Здавальняючая. Пажоўкласць паперы, загібы вуглоў, надрывы старонак, плямы, забруджванне.

КП8-4343/16

8. Ефремов В. В. Авитаминоз и гиповитаминоз С (цинга).

Выдавец Усесаюзны вітамінны камітэт.
Дзяржаўнае выдавецтва «Советская наука».
Друкарня «Металлургиздата».
Масква, 1942. 76 с.

Склад:

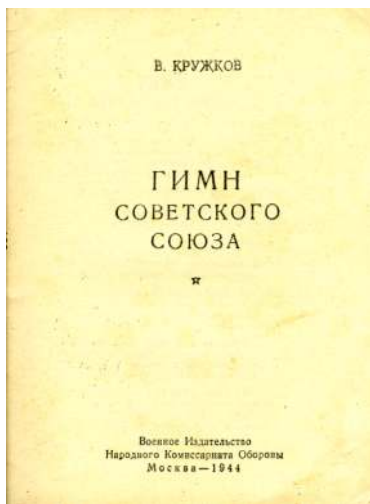
- 1) предисловие, с. 3-4;
- 2) основное содержание, с. 5-68;
- 3) приложение, с. 69-72;
- 4) литература, с. 73-74;
- 5) оглавление, с. 75-76.

21,7x14,5x0,7 (29,2) см.

3 калекцыі Н.С. Лекаха.

Здавальняючая. Пажоўкласць паперы, загібы вуглоў, надрывы старонак, плямы, забруджванне.

КП12-7035/26

9. Кружков В. Гимн Советского Союза.

Ваеннае выдавецтва Народнага камисарыята абароны.

1-я друкарня упраўлення Ваенвыдавецта НКА.

Масква, 1944. 31 с.

14,2x10,8x0,1 (21,7) см.

3 калекцыі Алеся Матусевіча.

Здавальняючая. Пажоўкласць паперы, загібы вуглоў, надрывы старонак, плямы, забруджванне.

КП7-3720/36

**10. Крылов И. А.
Басни.**

Бібліятэчка часопіса «Красноармеец», № 16 (21).

Мастак Г. Нікольскі.

Ваеннае выдавецтва Народнага камісарыята абароны.

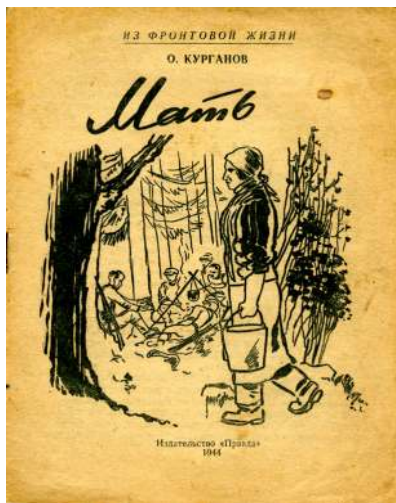
Друкарня газеты «Правда» ім. Сталіна.

Масква, 1944. 64 с.

14,0x10,6x0,5 (21,5) см.

Здавальняючая. Пажоўкласць паперы, загібы вуглоў, надрывы старонак, плямы, сляды клея, забруджванне.

КДФ4-1773/267

**11. Курганов О.
Мать.**

Серия «Из фронтовой жизни».

Выдавецтва «Правда».

Друкарня газети «Правда» ім. Сталіна.

Москва, 1944. 8 с.

16,2x12,5x0,1 (25,0) см.

З колекції Алеся Матусевича.

Здавальняюча. Страта фрагментау на стар. 5-8, надривы,
пажоўкласць паперы, плямы, забруджванне.

КП8-4343/61

12. Настольный календарь колхозника на 1944 год.

Шосты год выдання.

Складальнікі М. П. Асаська, Е. Л. Гутман. Мастак Б. Дзягцяроў.
Выдавецтва «Сельхозгиз».

1-я узорная друкарня трэста «Полиграфкнига».

Масква, 1944. 319 с.

25,5x20,8x2,1 (42,0) см.

З калекцыі Алесь Матусевіч.

Здавальняючая. Пажоўкласць паперы, загібы вуглоў, надрывы
старонак, плямы, забруджванне.

КП8-4343/78

13. Не забудем, не простим! Серия рисунков Д. Шмаринова.

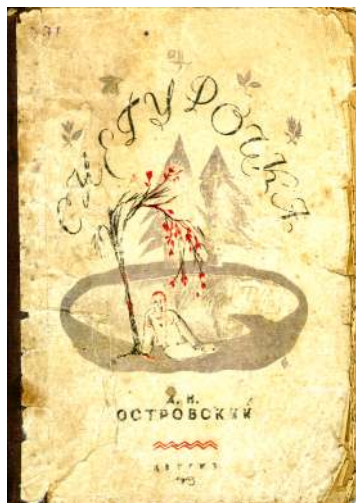
Дзяржаўнае выдавецтва «Искусство».
Друкарня газеты «Правда» ім. Сталіна, г. Масква.
Масква-Ленінград, 1943. 23 с.

Склад:

- 1) предисловие И. В. Сталина, с. 2;
 - 2) основное содержание, с. 3-23.
- 21,5x29,5x2,1 (60,0) см.
З калекцыі Алеся Матусевіча.

Здавальняючая. Пажоўкласць паперы, загібы вуглоў, надрывы старонак, плямы, забруджванне.

КП8-4344/374

14. Островский А. Н. Снегурочка.

Серия «Школьная библиотека».

Выдавецтва «Детская литература».

Москва- Ленинград, 1943. 128 с.

Склад:

1) основное содержание, с. 5-126;

2) примечания, с. 126-127;

3) оглавление, с. 128.

19,5x14,0x1,0 (28,5) см.

На тытульном лісце штамп «Библиотека Полоцкой области».

Дрэнная. Пашкодзванне пераплета, надрывы, загібы старонак, іржа, страта фрагмента старонкі 127-128, надпісы, плямы, забруджванне.

КП7-3697

15. Памятка партизана.

Адказны рэдактар Ю. Вебер.

Выдавецтва ЦК УЛКСМ «Молодая гвардия».

Фабрыка юнацкай кнігі выдавецтва ЦК УЛКСМ «Молодая гвардия».

Масква, 1942. 136 с.

Склад:

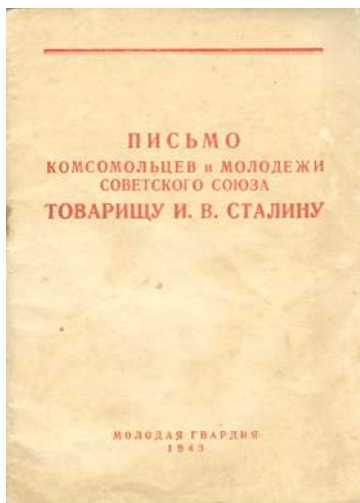
- 1) Разведка, с. 4-19;
- 2) Расположение на месте и охранение, с. 19-22;
- 3) Боевые действия партизан, с. 23-50;
- 4) Подрывное дело, с. 51-88;
- 5) Как уничтожать вражеские объекты, с. 89-120;
- 6) Русско-немецкий разговорник, с. 121-136.

11,0x7,5x0,7 (16,0) см.

З калекцыі Алеся Матусевіча.

Здавальняючая. Пажоўкласць паперы, загібы вуглоў, надрывы старонак, плямы, забруджванне.

КП8-4343/48

16. Письмо комсомольцев и молодёжи Советского Союза товарищу И. В. Сталину.

Выдавецтва ЦК УЛКСМ «Молодая гвардия».

Фабрыка юнацкай кнігі выдавецтва ЦК УЛКСМ «Молодая гвардия».

Масква, 1943. 19 с.

14,6x10,5x0,2 (21,0) см.

Здавальняючая. Пажоўкласць паперы, загібы вуглоў, надрывы старонак, плямы, надпісы, забруджванне.

КП11-6904/11

17. Спутник партизана.

Трэцяя дапоўненае выданне.

Адказны рэдактар Ю. Вебер.

Выдавецтва ЦК УЛКСМ «Молодая гвардия».

Фабрыка юнацкай кнігі выдавецтва ЦК УЛКСМ «Молодая гвардия».

Масква, 1942. 431 с.

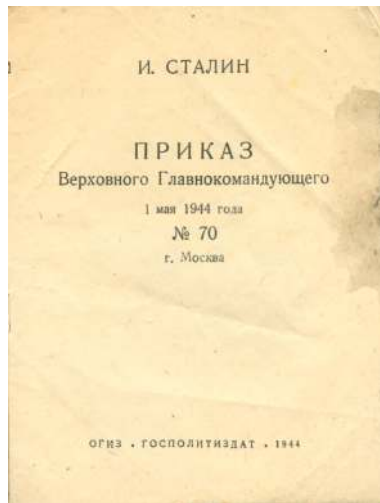
Склад:

- 1) И. Сталин. Приказ Народного Комиссариата обороны 1 мая 1942 года, с. 3-13;
- 2) М. И. Калинин. О партизанской борьбе, с.14-19;
- 3) Основы партизанской тактики, с. 20-49;
- 4) Как фашисты пытаются бороться с партизанами, с. 50-59;
- 5) Подрывное дело, с. 59-111;
- 6) Боевое оружие, с. 112-179;
- 7) Умей владеть оружием врага, с. 180-214;

- 8) Разведка, с. 215-231;
 - 9) Маскировка, с. 232-243;
 - 10) Ориентировка на местности, с. 244-270;
 - 11) Уничтожай танки врага, с. 271-283;
 - 12) Как бороться с воздушным врагом, с. 284-292;
 - 13) Защита от химического нападения, с. 293-315;
 - 14) Рукопашный бой, с. 316-337;
 - 15) Как оказать первую помощь, с. 338-355;
 - 16) Поход и бивак, с. 356-367;
 - 17) Жизнь на снегу, с. 388-406;
 - 18) Знаки различия германской армии, с. 407-412;
 - 19) Русско-немецкий разговорник, с. 413-424;
 - 20) содержание, с. 425-431.
- 12,8x9,5x1,7 (20,0) см.
- З калекції Алеся Матусевіча.

Здавальняючая. Адсутнічаюць старонкі 3-30, пажоўкласць паперы, загібы вуглоў, надрывы старонак, плямы, забруджванне.

КП8-4343/47

18. Сталин И.

**Приказ Верховного Главнокомандующего
1 мая 1944 года. №70, г. Москва.**

Дзяржаўнае выдавецтва палітычнай літаратуры.

1-я узорная друкарня трэста «Полиграфкнига».

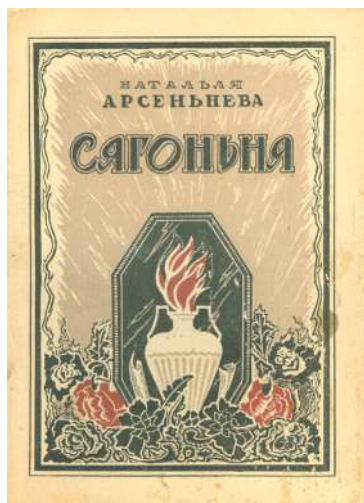
Масква, 1944. 11 с.

16,0x12,5x0,2 (25,0) см.

Здавальняючая. Пажоўкласць паперы, загібы вуглоў, надрывы
старонак, плямы, надпісы, забруджванне.

КП11-6904/10

ВЫДАННІ АКУПАЦЫЙНАГА ДРУКУ

1, 2. Арсеньнева Наталья (Наталля Аляксееўна). **Сягоньня. Вершы. 1941-1943.**

Выдавецтва школьных падручнікаў і літаратуры для моладзі
у Менску.

Друкарня «Аўгіра» у Вільні.

Менск, 1944. 127 с.

20,6x14,7x0,8 (28,3) см.

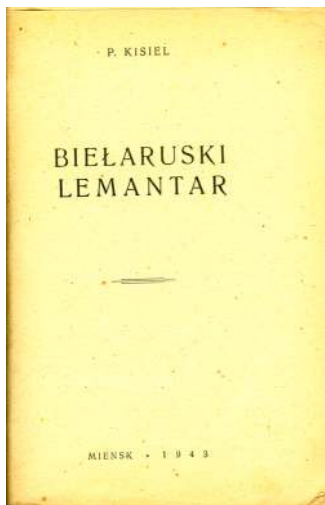
3 калекцыі Алеся Матусевіча.

Здавальняючая. Пажоўкласць паперы, загібы вуглоў, плямы,
забруджванне.

КП8-4344/6

Здавальняючая. Пажоўкласць паперы, загібы вуглоў, плямы,
забруджванне.

КП8-4344/468

3. Kisiel P. (Кісель П.). **Biełaruski Lemantar.**

Выдавецтва школьных падручнікаў і літаратуры для моладзі
у Менску.

Друкарня Менскага Выдавецкага і Друкарскага Таварыства.
Менск, 1943. 96 с.

21,0x14,8x0,5 (27,6) см.

3 калекцыі Алесь Матусевіч.

Здавальняючая. Пажоўкласць паперы, загібы вуглоў, плямы,
забруджванне.

КП8-4344/337

**4. Лёсік Антон (Лёсік Іосіф Юр'евіч, 1884-1940).
Беларускі правапіс.**

Выдавецтва школьных падручнікаў і літаратуры для моладзі
у Менску.

Менск, 1943. 60 с.

24,6x14,8 (29,6) см.

З калекцыі Алеся Матусевіча.

Здавальняючая. Пажоўкласць паперы, плямы, забруджванне.

КП7-3720/681

**5, 6. Найдзюк Язэп.
Беларусь учора і сянняя.**

Папулярны нарыс з гісторыі Беларусі.

Выданне другое, пашыранае.

Выдавецтва школьных падручнікаў і літаратуры для моладзі
у Менску.

Друкарня Менскага Выдавецкага і Друкарскага Таварыства
Менск, 1944. 303 с., карт.

20,0x14,5x1,8 (28,0) см.

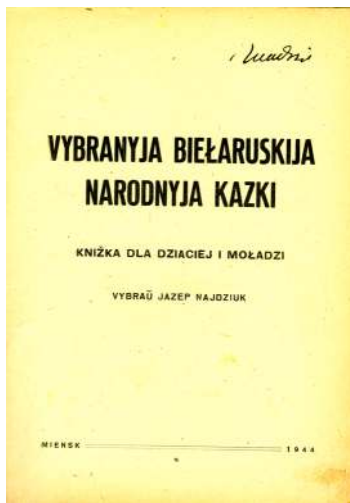
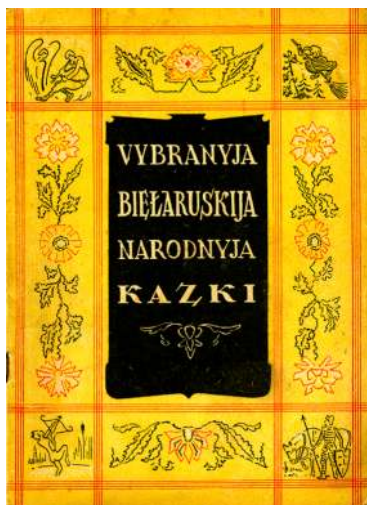
З калекцыі Алеся Матусевіча.

Здавальняючая. Пажоўкласць паперы, загібы вуглоў, плямы,
забруджванне.

КП8-4344/85

Здавальняючая. Пажоўкласць паперы, загібы вуглоў, плямы,
забруджванне.

КП8-4344/479

**7. Najdziuk Jazep (Найдзюк Язэп).
Vybranyja biełaruskija narodnyja kazki.**

Выдавецтва школьных падручнікаў і літаратуры для моладзі
у Менску.

Віленская друкарня.

Менск, 1944. 95 с.

Склад:

1) прадмова, с. 3-4;

2) казкі, с. 5-95;

3) змест, с. 96.

20,8x15,0x0,7 (29,3) см.

З калекцыі Алеся Матусевіча.

Здавальняючая. Пажоўкласць паперы, загібы вуглоў, плямы,
забруджванне.

КП8-4344/340

8. Станкевіч Я.

**Кніжка вучыцца чытаць і пісаць лацініцаю.
З укладаннямі.**

Выдавецтва школьных падручнікаў і літаратуры для моладзі
у Менску.

Менск, 1943. 48 с.

22,5x14,5x0,9 (27,5) см.

Здавальняючая. Надрывы, страты вокладкі, пажоўкласць
паперы, плямы, забруджванне.

КП15-14155

**9, 10. Станкевіч Я. (пры учасьці Ант. Адамовіча).
Маленькі маскоўска-беларускі (крывіцкі)
фразеалагічны слоўнік.**

Выдавецтва школьных падручнікаў і літаратуры для моладзі
у Менску.

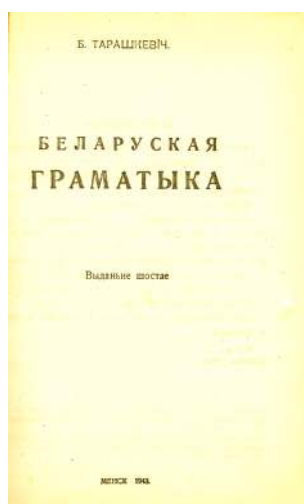
Менск, 1944. 151 с.

14,3x10,3x1,5 (21,0) см.

З калекцыі Алеся Матусевіча.

Здавальняючая. Пажоўкласць паперы, плямы, забруджванне.
КП8-4344/322

Здавальняючая. Пажоўкласць паперы, плямы, забруджванне.
КДФ2-574/1

**11-13. Тарашкевіч Браніслаў.
Беларуская граматыка.**

Выданне шостае.

Выдавецтва школьных падручнікаў і літаратуры для моладзі
у Менску.

Менск, 1943. 104 с.

21,5x15,0x0,6 (28,4) см.

З калекцыі Алеся Матусевіча.

Здавальняючая. Пажоўкласць паперы, плямы, забруджванне.

КП8-4344/332

Здавальняючая. Пажоўкласць паперы, надрывы вокладкі,
плямы, забруджванне.

КП17-18714

З калекцыі Алеся Матусевіча.

Здавальняючая. Пажоўкласць паперы, плямы, забруджванне.

КДФ2-574/3